

RECENZIE – BOOK REVIEW

**Daniel Nica, *Cine sunt eu? Autenticitatea și limitele sale morale,*
Rățoi et Revelatio, Oradea, 2022**

Cartea abordează una dintre cele mai importante întrebări pentru om, mai ales pentru cel contemporan: *cine sunt eu?* Pentru a răspunde, autorul explorează conceptul de autenticitate, analizându-i originile, formele și contestările și propune o actualizare a lui într-o formă normativă.

© Studia Universitatis Babeș-Bolyai Theologia Graeco-Catholica Varadiensis.

Published by Babeș-Bolyai University.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

În prima parte, plecând de la exemple de viață cotidiană, autorul prezintă relevanța autenticității pentru individ și trece, fără niciun efort pentru cititor, la perspectiva filosofică în care va aborda autenticitatea. Conceptul este plasat în orizontul eticii, legat fiind de răspunsul la întrebarea „ce este *viața bună?*”, și este conturat prin raportare la două concepte apropiate, autonomia și sinceritatea. Autonomia este reprezentată de auto-normarea kantiană, iar sinceritatea este considerată transparența față de ceilalți, însă echivalarea sincerității cu asumarea totală a unui rol social ar fi avut nevoie de nuanțări sau clarificări pentru a fi pe deplin convingătoare. Proiect modern, autenticitatea nu se lasă prinsă într-o singură definiție riguroasă, de aceea autorul indică trei sensuri ale autenticității, reprezentat fiecare de către un filosof: descoperire de sine (Rousseau), angajament existențial (Kierkegaard) și reinventare de sine (Nietzsche).

Partea a doua dezvoltă aceste trei modele exemplare care ilustrează felul în care modernul și-a construit identitatea pe trei axe: individual-colectiv, simțire-rațiune, pasivitate-creativitate.

Partea a treia prezintă atât o posibilă contradicție internă a autenticității (pentru a fi autentic trebuie să fii diferit de ceilalți, dar am nevoie și de confirmarea lor), cât și contestările aduse autenticității – fie dinspre conservatori, care deplâng relativismul și narcisismul contemporan, fie dinspre progresiști, care consideră autenticitatea un conformism mascat și, prin aceasta, un instrument de dominare. În fața acestor obiecții, Nica propune o reconstrucție normativă a autenticității, inspirată de cele trei modele prezentate în partea a doua. Rezultatul este un concept de autenticitate capabil să evite atât izolarea prin relativismul subiectiv, cât și disoluția în conformismul social.

Cartea este scrisă într-un stil deopotrivă doct și colocvial, între curs academic și taifas filosofic, bogata informație filosofică este apropiată de cititor prin exemple din viața cotidiană sau din opere literare cunoscute și nu este o paradă de erudiție, ci o sinteză originală pentru a susține gândul care urmează întrebarea inițială etapă după etapă, capitolele decurg firesc din întrebările celui anterior, iar tonul narativ creează impresia unui dialog viu cu autorul.

Cartea se deschide și se încheie cu un exemplu imaginar, posibilul deschis de imaginar îi permite cititorului să se regăsească ca personaj al cărții și astfel să devină un exemplu real al unei căutări pe care modernul nu o poate evita. Autorul nu doar analizează autenticitatea, ci o provoacă, îi descoperă cititorului o întrebare care, conștient sau nu, îl preocupă și îi oferă reperele drumului către răspuns.

Cartea este deosebit de actuală în contextul influenței tehnologiei, pe de o parte uniformizarea prin prezența în rețelele de socializare virtuală, pe de altă parte individualizarea și însingurarea prin conversații cu programele de inteligență artificială. De aceea lectura ei este recomandată nu doar celor interesați de filosofie, ci oricui vrea să se înțeleagă pe sine și lumea în care trăiește astfel încât să aibă un răspuns la întrebarea *cine sunt eu?*

Ionuț Mihai POPESCU

*Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Greco-Catolică,
Departamentul Oradea. E-mail: ionut.popescu@ubbcluj.ro*